

január 9.
r hó 25-ig
ert a később
mbe venni
év január

adfy,
szolgabíró.

szolgabírósgátl.

Franzfeld
el pályázat

és, 100 frt
díj nappal
van egybe-

ezen állást
ti képzett-
felszerelt
főszolga-
3-ig küld-

ár hó 4 én
gejtenni.

hó 7-én.
szky,
szolgabíró.

ilő fiatal
ndó.

frt.
szerb nyelv-

yörgy,
6.

Szerkesztési iroda:
Nagy-Becskek.
Zápalya-utca 1-25 szám.
Hová a lap szellemi részét illet
minden közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
Fleitsz Fer. Pál könyvnyomdáj.
Nagybecskerek, Zápalya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
matkozó felszólalások intézendők
Telefon szám 51.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:
Egész évre ———— 12 kr.
Félévre ———— 8 .
Negyedévre ———— 5 .
Egy hónapra ———— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.
Megjelenik mindennap
Kisérlet: az újságnapok kivételével

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 7. szám.

Hétfő, január 11.

Pisztoly és kard.

Nagybecskerek, január 11.

II-ik Vilmos császár a párbaj ellen szigorú parancsot adott ki; a párbaj ellen irnak ismét az újságok. Hiu erőlködés; hasztalan vergődés! Irtsd ki a rák daganatát a testedből, újra sarjad az; vágd ki tövestől a glediczia tövissel borított törzsét, a gyökér friss hajtásokat nevel; nyomd el az emberben az állatot, szakítsd ki a szivekből a hiúság csiráját, zuzzad szét a bosszu mérges magvát, még nagyobb erővel nő magasra, szomjazva vére és patakzó könnyre.

Dávid egy szál parittyával állt szembe Góliáth, a Horátius testvérek életre halálra vittak a Curatiusokkal, Toldi levágta Holubár fejét; a középkor lovagjai a spanyol, a francia, az angol és a német udvarban kardjaik markolatára ütöttek, ha becsületükben gázolni merészelt valaki. Romeó is fegyverrel védte szerelmét, Puskin Sándor egy ostoba golyótól találva rogyott össze.

Egy ostoba hagyomány a párbaj, mely egyik emberöltőről a másikra ragad. Hát van is abban valami ingerlő, midőn daczol a társadalom a törvénytől; midőn az emberi vér szilajsága tullobogja a száraz paragraphusokat.

Az erő, a bátorság fitogtatása a párbaj; a libegő bosszu tápot nyer belőle és sok hitványságot lemos egy kardszuhintás nyomán fakadó vércsepp.

A bíró, a ki itél, elfogult a „lovagok” iránt, a törvény, melynek parancsa folytán eltörik a liktori pálczát, igazságtalan.

A szerelmes paraszt legény, ha bicskája hegyét belemártja ellenfele szívébe, más elbírálás alá esik, mint az az urfi, ki szabályszerű formák között letöri azt, aki véletlenül a tyukszemére hág. Amaz bűnös gonosztevő, emez hős és áldozata a társadalom balfelfogásának; amazt elviszik az

illavai fegyház nyirkos tömlöczébe, emezt néhány hétre becsukják a szegedi, vagy váczi államfogház kényelmes czellájába.

Bizony bolond, a ki az egyenlőség századában nem urnak születik és balga az, ki egy cepp tintát s egy arasznyi papírt pocsókol, hogy írjon a párbaj ellen. Azt mondják a bölcsök, a higgadt vértiek, hogy nincs szükség a párbajra! De azért, ha a filozófus törvényhozót arczul csapják, hát nem megy a bírósághoz, hanem fegyverhez kap és a „lovagiaság szabályai” szerint intézkedik; mert az arczulusapásért bíróilag megítélt őt, vagy tíz forint még nem elégtétel s a szentesített törvénytől hatalmasabb a társadalom; mely lenézi és megveti a „gyávát”.

A katonatisztet, ha háboru idején megverekszik a cimborájával, hadi törvénytörés elé állítják; de a katonatisztet, ha béke idején összekaszabolja a békés polgárt, hát megdicsérik, mert kurázsija volt. Hol itt az igazság? Sehöl!

Az egymásután pergő évszázadok és évezredek szokása által szentesített hagyomány a párbaj; egy alaptörvény az, melyet megrendíteni nem tud sem a szigor, sem a guny, sem semmiféle földi hatalom. Ha magyar földön eltiltják, kimennek az osztrák határra; ha a francziák hoznak reá drákói ítéletet, kiszöknék Belgiumba; a törvényt kijátszani könnyű, kivált ha a törvényhozók maguk is bűnbe esnek.

Anglia trónján egy asszony ül s ott nem udvarképes az, ki duellál, Németország uralkodója egy férfi s most ez akarja „mércskelni” a mániává fajult modern emberöltést; nálunk a lovagias király a lovagias nemzettel egyetérve nem látja szükségét, hogy gátat vessen a párbajnak és vajjon melyik helyesebb?

Az ember bőre, ha kiszakad, a maga föltjából kitélik; de az ember becsülete — a mi társadalmunk felfogása szerint

— bírói kezek által nem foldozható. Olyan elv ez, mely felett hiába vitázunk, pro és contra hasztalan érvelünk, egymást meggyőzni nem tudjuk; mint nem tudták kápacizálni egymást a lettint idők törvényalkotói.

A középkor papjai nem emeltek fegyvert embertársaikra; nem vívtak sem karddal, sem öklelő fával; de azért Isten ítélte avatták a párbajt. Törvény volt az, éppen olyan szent és sérthetetlen, mint mai napaság bármelyik, csak hogy akkor a pánczélos viadornal, meztelen testtel verekedett a „bűnös”: most legalább egyenlő fegyverrel, egyenlő szabályok szerint lehet löni, avagy vágni.

Szóval különböző változatok, különböző divatok szerint módosult a közfelfogás a párbaj iránt, de a hagyomány megmarad és meg is fog maradni évszázadokon át, hasztalan erőlködik ellene bármely koronás fő s hiába lázad fel miatta a társadalom egy töredéke.

Lovassy Andor.

HIREK.

Tájékoztató.

Jan. 13. Honvédtisztok estélye.
Január 16. Athléta bál.
Február 6. Vasuti hivatalnokok táncestélye.
Február 6. Izr. jótékony négyzet mulatsága.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 óratól nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán néhány napra hivatalos ügyben elutazott Nagybecskerekéről.

— A miniszter elismerése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Versecz törvényhatósági joggal felruházott város közönségének, abból az alkalomból, hogy az ottani középiskolai tanulók javára két 2000 forintos alapítványt tett, őszinte köszönetét és elismerését fejezte ki; továbbá Szathmáry Géza magyar-pécskai r. kat. plébánosnak azon alkalomból, hogy a magyar-pécskai községi iskolai tanulók javára 1000 korona tőkével alapítványt tett, őszinte köszönetét és elismerését fejezte ki.

A „TORONTÁL” tárczája.

Visszaemlékezés Pápayra.

— A „Torontáli” eredeti tárczája. —

A királyi kabinetiroda főnöke, Pápay István halála alkalmából a magyar közvélemény nevében a magyar kormány ékes szavakkal adott kifejezést részvétének és a nemzet gyászának. Az elhunyt államférfi nagy befolyásáról és nagy szerénységéről is sokat beszéltek és irtak, de nagy erényei jellemzését alig lehet oly módon nyújtani, mint az a „Pester Correspondenz” szerkesztőjéhez intézett eredeti levelekből és direktívákból visszatükröződik.

1892. évi november hóban, midőn Magyarországon a politikai hullámok igen magasra csapkodtak, következőleg ír Pápay:

Bizonynyal érthetőnek fogja találni, hogy az utolsó napokban alig volt egy szabad percem.

A jelen sorok irására mellesleg az a kérésim indit, hogy csekélységet és nevet, főleg az események alkalmából, melyek jelenleg bonyolódtak le, ne tessék becses lapjában megemlíteni. Mert ha még oly hizelgőknek kell is reám nézve lenniök a — mindenesetre nagyon barátságos — szavaknak, melyeket személyemnek szentel, — mégis sokféle okból és tekintetből kívánatos reám nézve, hogy ne

állitassam az előtérbe... Ama reményben, hogy e kérésimet nem fogja helytelenül megítélni, kiváló tisztelettel maradoz, stb...“

Egy más alkalommal, sajátkezűleg irt levélben, szóbeli értekezésre hivta meg Pápay a „Pester Correspondenz” szerkesztőjét, hogy neki a következő politikai direktívákat adja:

1. Az a több fővárosi és vidéki hírlap által közölt hír, hogy ő Felsége a pragmatica sanctio módosítása által a trónöröklést meg akarja változtatni, ép oly esztelen, mint hamis insznuáció és oly karakterre nézve, mint ő Felsége, határozottan sértő. Ha nem léteznének emberek, kik még az ilyen ostobaságot is képesek elhinni, az egész dolgot ignorálni kellene. Sziveskedjék az ügyet komikus értelemben megemlíteni, mert éppenséggel sértő, ami ez irányban történt.

Máskor ismét a következő direktívát adta a politikai helyzetről:

2. Bánffy bebizonyította, hogy ügyes keze van és gyorsan összeállította a miniszteriumot. Gróf Hédervárynak nem volt igaza, hogy nagyon sokat akart és a szabadelvű párt tökéletesen helyesen cselekedett, hogy a meddig csak egy szavazatnyi többsége van is, nem abdikal. Másrészt Héderváryra nézve is nehéz lett volna, a megosztott rokonszenv mellett, mely iránta uralkodott, arra vállalkozni, hogy maximum 20 szavazatnyi többséggel kor-

mányozzon, midőn ha véletlenül 10 képviselő távol van, abba a veszedelembé jutna, hogy megbuktatják. Ki is jelentette gróf Héderváry, hogy ily körülmények közt nincs kedve kormányozni, mert ő tenni, alkotni akar és néhány közigazgatási szervezést szándékozik keresztülvinni. Tény marad az, hogy Bánffy ügyesebb volt és kívánatos lenne, hogy sikere, legyen. Az ellenzék okatlanul erős támadásra készül ugyan, de én reménylen, hogy az emberek nem fognak aljasságokra vetemedni.

3. Még egyszer hangsúlyozom, hogy a fuzióra vonatkozó ajánlatok a másik oldalról származnak, de a vezérek és névleg Apponyi volt az, aki azt megakadályozta, mert az ő képtelen, tulhajtott („verrannt”) intenczióiba nem lehet beleegyezni.

4. Az új miniszteriumra (Bánffy) igen kívánatos lenne, ha képes lenne konciliáns hangulatot állítani helyre az országban, ugy a parlamentben, mint főleg klerikális körökben. A magas klérus különben igen okosan cselekszik, ennél kevésbbé lenne nehéz a helyes utat megtalálni, ha különösen báró Bánffy érteni fogja, hogy megfelelő és finom módon járjon el. Veszedelemesek csak az ugynevezett hecsezekáplánok és a polgári ruhában settenkedő és kísértő klerikálisok.

5. A rákfene különben magában a mi magyar társadalmunkban van. A viszonyok majdnem elviselhetlenek lesznek. Mindenütt személyes hiúság,

A hivatalos melléklet 6. számával.

— **Nagybecskerek közegészségügyi bizottsága** szombaton délután Menczer Lipót elnöklété alatt ülést tartott, melyen a következő bizottsági tagok vettek részt: dr. Weiterschan József, Balázi József, dr. Menczer Izidor, Jeszenszky Nándor, dr. Brájler Lajos, Moskovcsák Dezső, Poppovics Bogdan, dr. Nónay Pál, dr. Klein, dr. Fialovszky, Rehák Béla mint jegyző.

A szőnyegen forgó tárgyak közül említést érdemel a bizottság azon határozata, mely szerint ezentúl nagyobb súly helyezőndő úgy az utczák, valamint a tanintézetek, s illetve azok szükséghelyeinek fertőtlenítésére. Határozatot hozott a bizottság arra nézve is, hogy fertőző betegségeket ne vihessenek bérkocsikban. — A vághidra nézve határozatba ment, hogy a polgármester útján a városi mérnök javaslatára szólítandó fel, vajjon nem lehetne-e a villamos műnél felesleges meleg vizet a vágóhid tisztántartására felhasználni. Hosszabb eszmecsere után idézett elő az a kérdés, miképpen volna a némely szállodában tűzött prostitúció beszüntetendő. Hosszabb tanácskozás után a bizottság kimondta, hogy a szállodákban ezentúl csak 35 éven felüli szobaleányok alkalmazhatók. Több kisebb fontosságú tárgy megvitatása után Menczer elnök megkésztö az egyes bizottsági tagok buzgó érdeklődését, mire az ülés a buzgó elnök lelkes éltetése között feloszlott.

— **A telepítés.** A Bud. Tud. jelenté: Több hírlapban oly erelmű közlés jelent meg, mintha a földmivelésügyi miniszter a székelyeknek Erdélyből való kitelepítését célozná, s e végből a nagyobb alföldi városokkal tárgyalásokba bocsátkozott volna. E közlések nem felelnek meg a tényállásnak, s a félreértésre csupán az adhatták okot, hogy igenis szó volt 400 német ajku bácsmegyei családnak egy nagy alföldi magyar város határában leendő megtelepítéséről; e tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, mert az áttelepülni kívánók a nekik felajánlott földet nem tartották elfogadhatónak.

— **Milán király Belgrádban.** Belgrádból jelentik: Milán királyt a pályudvaron Sandor király, az összes miniszterek, az udvari hivatalnokok és katonatisztek fogadták. A két király többször megölelte és megcsókolta egymást. Milán a körülötte állóknak kezét nyújtotta és néhány barátságos szót intézett mindegyikükhez. Megérkezése nagy szenzációt keltett Belgrádban, ahol két év óta nem látták. Mostani látogatását Bécsben határozták el, ahol Sándor király csak azért változtatta meg legutóbbi utazásának programját, hogy azt megvárja. Sándor király akkor melegen meghívta Milánt s ezt a meghívást levélben ismételte, amikor Magyarországon Zichy Jenő grófnál vadászott. Milán elfogadta a meg-

köcsönös gyanúsítás, érdekhajászat és gorbosbaság. Az orvosszert először maguknál az emberekkel kellene megteremtteni, mert amint a dolgok ma állnak, a királynak alig van bátorsága valakivel beszélni; többé nem tudja az ember, kiben bizzék. Az utolsó években sok megváltozott: kvantitatív még megvannak az emberek, de kvalitatív csak rendkívül kis mértékben.

6. Súlyos szükség, hogy a 67-ik kiegyezés alapján állók egyesüljenek, de a 67-iki kiegyezésből egy jotát sem lehet feladni és ő Felsőre emmiesetre sem fog beleegyezni az ugynevezett nemzeti aspirációkba. A közeledést a fuzióhoz az ellenzék vezette be, de a vezérek nem akarják s amit akarnak, az nevétséges. Gróf Apponyi különben évek óta oly tévutakon volt, hogy lehetetlen vele tranzigálni. Ő Felsőre méltányolja, hogy a szabad elvű párt mereven és szilárdan ragaszkodik elvéhez és a szabad elvű pártnak is megtagadnia a szankciót oly tranzakciótól, mely ama törvények megglazításához vezetne, melyek a monarchia két állama közt a viszonyt szabályozzák. Első sorban oda kell hatni, hogy a parlamentben politikailag tisztességes hang uralkodjék és hogy ott európai szintű tanácskozzanak és tárgyaljanak.

Ami azon időponttól fogva, amikor e direktívák adatait, tényleg történt, csak emeli azok értékét és az államférfiúi bölcsesség és előrelátás legmagasabb ormán látatja Pápay Istvánt.

hívást és mára jelentette be megérkezését. A lapok Milán megérkezéséhez mindféle kombinációkat fűznek, a melyek természetesen alig érdemelnek hitelt. Azt ma még senki sem tudhatja, hogy látogatásával politikai célokat is kötött-e össze. Annyi bizonyos, hogy két hétig marad Belgrádban. Az udvarhoz közel álló körök azt állítják, hogy látogatásának morében privátkarakter van.

— **Lukics Dusan meghalt.** Egy fiatal, sokat ígérő élet végződött be váratlanul. Egy kedves földünk, Lukics Dusan, ki Nagybecskerekben a város szolgálatában kezdte pályáját, rövid betegség után meghalt Pancsován. Az alig 35 éves ember, kinek erőtlő dűzadó alakján senki sem látta volna meg, hogy a vén kaszás ilyen hamar végezzen vele, csak nem régen köszönt le a tanácsnoki állásról, hogy egészen gazdaságának szentelhesse magát. A sors nem így akarta. Betegségbe esett s a viruló szép ember, valamikor a legzebb szerb gyerek Nagybecskerekben, áldozata lett betegségének. Halálát nejjén és öcsésén kívül nagy számu rokonság gyászolja. Temetése tegnap ment végbe a pancsovai közönség nagy részvéte mellett. Béke hamvaital

— **Egy újságíró — polgármester.** Egy kedves újságíró kelegánkat, Kada Eleket, aki már oly régen élvezi a bohém-társaság meleg szeretetét, nagy polgári kitüntetés érte. Szülő városa, Kecskemét tegnap egyhangulag megválasztotta polgármesterének Lestár Péter helyébe, aki pár hónappal ezelőtt hunyt el. Kada Eleket igen becsülték az alföldi városban, amelynek egyik kerületét már egyizben 48-as programmal képviselte is a parlamentben. Amióta a politikai életben nem vitt aktív szerepet, mint publicista és novellista egyike volt a legmagyarosabb íróknak.

— **Schnur Lipót utódja.** Zombolyáról a következőt jelentik lapunknak: Az érdemekben dus Schnur Lipót elhalálózásával megüresedvén a „Zombolyai takarékpénztár“ igazgatói széké, ennek betöltése céljából ma tartották rendkívüli közgyűlést alkalmával a választást. Es megválasztották ezen hatalmas pénzintézet eddigi titkárát és igazgató helyettesét, Stiély Józsefet, ki már eddig is sok érdemet szerzett az intézet felvirágztatása körül és a részvényesek teljes bizalmát bírja.

— **Salvini Temesvárott.** Salvini Gusztáv a világhírű olasz tragikus, ki a közel napokban Aradon vendégszerepelt nagy hatással, Krecsányi szinigazgató meghívása folytán Temesvárra is elmegy és e hó 30 án és 31-én a Hamletben és a Makrancos hölgyben fog fellépni.

— **A honvédzenekar Nagybecskerekben.** Hiszen régi és mindenki által ismert tény, hogy a katonazenek, főleg vidéki városokban rendkívüli vonzó erőt gyakorol. A kétféle posztónak akkor is előnye van a civil felé, ha a tulajdonosa kard helyett trombitával dolgozik. A ki megírta a híres nótát, „die Banda kommt“, nem tulzott egy cseppet sem. A város apraja-nagyja megmozdul ilyenkor, aki egész évben otthon ül, ha a katonák muzsikálnak ő is elmegy a vendéglőbe. Hát még a honvédzenekar. Magyar zenészek katonaruhában! Biz az nem mindennapi dolog, áldja meg az Isten érte ami szellemes honvéd-miniszterünk. Nagybecskerekben most vannak először. A nőgyűlést az érdem, hogy megismertették vele minket. Derék légenyek valamennyien. Igaz, hogy ők sem debreczeni gyerekek, hanem többnyire csehok, valamiképp az angol, olasz, francia és amerikai zenészek javarésze. De hát nem is arról van itten szó. Pompásan játszák a többiek mellett a magyar nótát és ez itt a fő. A mi közönségünk is szívesen fogadta a derék zenészeket, kiket kiváló szakértelemmel dirigál F a i x karmester és tegnap a kaszinó tágas termeiben vége-hossza nem volt a tapsnak meg az ujrának. Ma, meg holnap a Róza szállóban játszák a honvédek, szerdán pedig ismét a kaszinó termeiben, amikor a nagybecskereki intelligenciát zeneestélyre hívta meg a tisztikar.

— **A mohácsi Flórián-szobor.** Mohácsról távirja tudósítók: Tegnap tették le a városunkban emelendő Flórián-szobor alapkövét nagy ünnepséggel. Lipovcsévics zárdafőnök hazafias szellemű alkalmi beszédet tartott. Az alapkövetételénél nagy közönség volt jelen, köztük Jablonszky fővárosi szobrász, a szobor készítője is.

— **A temesvári újságírók estélye.** Mint Temesvárról jelentik, az ottani összes lapok munkatársai összeállottak, hogy a vidéki hírlapírók segélyalapja és nyugdíjintézete javára mozgalmat indítsanak. Az együttes működésnek maris igen szép eredménye van, amennyiben egy január 24-én a megyeház disztermében rendezendő estélyre annyi kitűnő erőt sikerült megnyerniök, melyek teljesen biztosítják az erkölcsi siker mellett az anyagit is. Nem kisebb ember, mint Herczegh Ferencz fog felolvasást tartani, Deschán Achill alispán operájából pedig az ismert zongoraművész Gaszner Ferencz fog néhány részletet bemutatni. Lendvai Miklós szerkesztő „Temes vármegye nemes családjai“ cz. művéből fog egy fejezetet felolvasni, azonkívül a Krecsányi-társulat néhány kitűnő tagja működik közre.

— **A meglöpött Ligeti Mari.** Lugosról érkezik a hír, hogy az ottan működő Peterdy-féle társulat primadonnájának, Ligeti Marinak lakásába ismeretlen tettesek betörték és az ottan feltalált értékpapírok és ékszerek eltűntetése után ismét elbagyták az énekesnő tereseit. Ez a hír nem csak szeszácziót fog országgazerte kelteni. Először is egészen új színben fogja feltüntetni a vidéki színészet sorsát. A tolvajok ékszereket és értékpapírokat loptak el. Eljhal Eszerint a vidéki primadonnáknak vannak értékpapírjaik és ékszereik, vagyis nem igaz egy szó sem abból a kőszá hirtől, hogy a vidéki színészet nyomorog. Hiszen papírokat és ékszereket nem igen adnak hozomra, tehát van pénzüik a színészeknek. S ha ez a hír véletlenül eljut a belügyminiszteriumba s elolvassa a vidéki színészet ügyeinek referense, aligha le nem szállítják azt a szubvenziót, melyet majdnem hogy felemeltek. Látható ebből, hogy igaz a régi mondás, miképp egyik baj a másikat szüli. A primadonnának elviszik az értékes holmiját, a direktornak leszállítják a szubvenzióját, a város felemeli a színház bérét stb. stb. Bezzeg más kép lenne mindez, ha az átkozott lugosi tolvaj Ligeti Mari helyett például Tuboly Klementin lakásába tört volna be.

— **A lejtőn.** Nagyszentmiklós azon körében, hol szeretik a szenzációt, már régebben élénk igatottsággal lesik egy jobb sorsra érdemes fiatal ember ballépésének befolyását. F. S., a sörgyár volt könyvelője az ünnepek előtt szabadság ürügye alatt elhagyta állását s többé nem tért vissza. A fiatal ember e tettét erősen előmozdította előző könyvelői nagyvilági életmódja, minek révén fizetésén jóval felül költezett, bebizonyosodott rajta egy felévi Nagyszentmiklósra léte alatt, hogy kétszer annyit költ, mint korábban. Mikor már az adósságtól másképp szabadulni nem tudott, a sörgyár kárára követelt el kisebb kellemenségeket. A szegény családból való, még csak az imént végzett fiatal ember, ki mintegy tapasztalatlan rochant az élet könnyelmű árjával, most egy rövid tönkrement karrierrel bujdosik külföldön. — Állítólag most Pá isban van. Ennek az esetnek Nagyszentmiklósban több mint egy éve pendülni volt már, egy szintén ügyes fiatal könyvelő volt akkor is az áldozat. F. S. ugrátszik az esetből nem okult s most — mint halljuk — ellene feljelentés is van, könnyen súlyosan fizetheti meg könnyelműségének árát.

— **Rövid hírek.** Melbournei strike megszűnt; a hajógépek holnap munkába állanak; a szövetségekhez nem tartozók munkában fognak maradni. — Kírárdt a Guadalquivir Sevilla mellett és több épületet elöntött. — Viharokat jelentenek Spanyolország nyugati partvidékéről; a távirati összeköttetés megszakadt. — Christianstadtban ma reggeli 3 órakor heves zúgástól kísért kétrédbeli földrengést éreztek. — A tschaufeni magaslatról lezuhant Liebig, planeni kereskedő, a bozeni kórházban van és valószínűleg csakhamar felépül. — Belcredi grófnak ma kööperációt végeztek, mely szerencsésen sikerült. — A barodai vasuton történt összeütközés alkalmával 5 ember életét vesztette és 24 ember súlyosan megsebesült. — A liverpooli királyi színházban ma reggel tűz ütött ki, mely jelentékeny károkat okozott.

élye. Mint
összes
hogya
nyugdíj-
anak. Az
szép ered-
uar 24-én
zendő es-
megnyer-
erkölcsi
kisebb
fog fel-
ill alispán
ramtívész
részletet
szerkesztő
djai" cz.
sni, azon-
y kitűnő

Lugosról
Peterdy-
Marinak
és az ottan
éltüntetés
eit. Ez a
sszagszerte
fogja fel-
A tolvajok
el. Ejha!
nak érték-
az egy szó
éki színé-
ékszereket
pénzüket a
ül eljut a
idéki szí-
em szállit
nem hogy
z a régi
szüli. A
olmiját, a
át, a város
ezeg más-
gosi tolvaj
Klementin

son körei-
régebben
rsra érde-
F. S.,
pek előtt
s több
erősen
ilági élet-
ül költe-
vi Nagy-
nyit költ,
máské-
ra köve-
szegény
zett fiatal
t az élet
nkrement
lag most
szentnik-
volt már,
akkor is
tből nem
feljelen-
neg köny-

strike
nkába ál-
ók mun-
a Qua-
tet előn-
yolország
eköttetés
an ma
kétrend-
ni ma-
ni keres-
őszinűleg
ófon ma
sikerült.
seze üt-
ztette és
erpooli
ütött ki,

A jótékony nőegylet bálja.

— január 10.

A tánczairók szerint január 6-án tartja bevonulását Karnevál herceg fensége. A krónikás pedig ezen adattól eltérőleg konstatálja, hogy Nagybecskerekben e hó 9-én zajlott le az első bál. A „Jótékony nőegylet” volt ez idén az első mely tánczra és adakozásra hívta fel a nagybecskereki közönséget, s szívünknek jól esik rámutatni arra, hogy úgy az urak, mint a hölgyek mindkét tekintetben eleget tettek a felhívásnak. A nőegylet hölgyei, kik ez idén is elvállalták a házalás nem könnyű és nem kellemes terhét, igen tekintélyes összeget számoltak el s a szombati tánczestély fényes tanujele volt annak, hogy a nőegyleti bálók — hajdanában az első elitebál — fényükből talán vesztek valamit, amennyiben ma már nem rendeznek a hölgyek toilette-versenyt, (amit minden józan eszű ember csak dicsérhet) de kedélyesség, fesztelenség és jó kedv dolgában a szombati bál elfelejtette valamennyi elődjét. Intelligens családjaik színe-java gyűlt össze a kaszinó termeiben s a parázs-szemű menyecskék között nem egy fiatal leány félénk tekintetét vettük észre, ki január 9-én (ki felejtene el a nagyjelentőségű számot) először jelent meg a kaszinó parkettjén. S a bájós bimbókkal együtt az összes jelen voltak meg-egyeztek abban, hogy a nőegylet fáradhatlan hölgyei s velük együtt azon urak, kik a rendezőség tisztjét megosztották a gyengéd nemmel, kitűnően megfeleltek feladatuknak. Ez állításunk támogatására megemlítjük, hogy az első négyest 60 pár tánczolta s hogy az utolsó társaság tagjai még 5 órakor vigan kociztatták össze habzó serlegeiket.

Közéletünk jelesei közül ott voltak: Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanics alispán, báró Feilitzsch m. főjegyző, Talapkovits Vazul kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Réczey Gyula, a Torontáli h. é. vasutak igazgatója, Serdics ezredes, Ulrich cs. és kir. őrnagy, Olchváry honvéd-őrnagy, dr. Duka László kir. táblai bíró, Karátsonyi Andor nagybirtokos, dr. Perisics v. főjegyző, Dániel Ferencz tb. főszolgabíró, dr. Polgár Sándor tszéki bíró, dr. Milassin Kálmán kir. alügyész, Weisz Izidor a Ferencz József-rend lovagja, Franz J. L. takarékpénztári igazgató, Fonyó plébános helyettes, stb. stb.

A táncz-zenét a szegedi honvéd-ezred kitűnő zenekara szolgáltatta. Hogy kik tánczoltak andalító hangjai mellett, megmondja a következő névsor:

Asszonyok: özv. Bakalovich Józsefné, Beller Istvánné, dr. Brájer Lajosné, Dániel Ferenczné, Daun Gyuláné, dr. Dellimanics Lajosné, Franz J. L.-né, Hováthy Ferenczné, id. Jermatszky Sándorné, Kokits A. F.-né, Kokits Jánosné, özv. Kuliffay Lajosné, Kurländer Imréné, Lucsics Miklósné, dr. Magyar Károlyné, dr. Milassin Kálmáné, Napholtz Agostné, Partilla Gézané, Perger Rezsóné, dr. Perisics Zoltánné, dr. Plechl Szilárdné, dr. Polgár Sándorné, Réczey Gyuláné, Schwarcz Lajosné, Serdics Györgyné, Simonich Zsigmondné, Stageschmidt Jánosné, Strusz Szerafinné, Szathmáry Kálmáné, Szavits Sándorné, Smetana Antalné, Vécsey Istvánné, Watty Miklósné, Weisz Izidorné, özv. Zolkievicsné.

Leányok: Bakalovich Mici, Bild Ika, Daun Melvin, Fontano Antonia (Bécsből), Franz Etelka, Kokits Elza, Pnaisl Giza, Réczey Anna, Risztics Ilona, Serdics Mariska, Sayfried Ilona, Szathmáry Sári, Smetana Juliska, Szaics Szidi (Módosról), Tabakovich Olga (Nagykikindáról), Vécsey Gáczy, Watty Margit.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Intézkedtünk az iránt, hogy a „Torontál” a délután 5 óra 43 perczkor Nagybecskerekről induló vonattal elmenjen. A nagybecskerek—szombolyai vonal mellett fekvő községekben tehát még az este, esetleg másnap reggel kapják kézhez a lapot. Méltóztatassanak az illető

postahivatalnál intézkedni, hogy a „Torontál” ehhez megfelelően kézbesíttessék.

P—p. Amit a lapok közölnek, azt nem szükséges külön megírni, kivéve, ha új részletek merülnek fel.

Verus. Az ügyvédi tudomány alapja: mindent, ami az embernek kellemetlen, tagadni. Tessék az ellenfélnek bizonyítani. A dolognak utána járunk, ön valószínűleg téved.

Zs. Vannak emberek, kik sohasem küldhetnek elég ritkán tárczákat. Ön azonban néha tulszerény.

D. urnak helyben. Ön téved. A három csodáról szóló közmondást nem Maupassant alkalmazta először, hanem Czrnagoracz Jován, ki a „Négy pár cipő” című tragédiát írta. Czrnagoracz ur nem francia. A lexikonban nem találjuk meg a nevét.

„A tél költészeté”. „Szereltem a jégem”. „Forró csók a hidegben”. Aktuális dolgok, de rosszak. Nem használhatjuk.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése január 11-én.)

Budapest, jan. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház a karácsonyi szünet után ma újra munkához fogott. A mai ülés napi rendjén az olcsó marhasórol szóló törvényjavaslatnak tárgyalása volt, melyet hosszabb vita után a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadott; ellenben elvetette Brázy képviselőnek azon indítványát, hogy a marhasó önköltségen eladassék. Ezután több apró ügy tárgyalatott, melyet vita nélkül elfogadtak, mire az elnök az ülést bezárta.

Stefánia főhercegnő utja.

Budapest, jan. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Stefánia főhercegnő tegnap este Münchenbe utazott.

Pápay utódja.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Irányadó politikai körökben az hírik, hogy Pápay elhunyt kabinettitkár és osztályfőnök helyére Vértessy Sándor, a budapesti kir. ítélőtábla elnöke fog kineveztetni.

Az igazoló bizottságból.

Budapest, jan. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az állandó igazoló bizottság elhatározta, hogy Hock János képviselőválasztási ügyében, melyben tudvalevőleg a vizsgálat elrendeltetett, vizsgálati biztosul Gajáry Géza képviselőt fogja ajánlani.

Pártértekezletek.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este úgy a nemzeti párt, valamint a Kossuth-párt értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy a folyó évi állami költségvetést általánosságban sem fogadják el.

Megakadályozott nőegylet.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A demokraták Sztojalovszki páter ügyében tegnap délutánra négyülést hívtak össze, mely azonban nem alakulhatott meg, mivel arra tulnyomó számban szocialisták jöttek el, kik a gyűlés megkezdését megakadályozták.

A széngöz áldozatai.

Budapest, jan. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Schmulek gvármunkást ma reggel családjával és albérlőivel együtteszméletlenül állapotban találták, melyet a széngöz idézett elő. Schmulekné és leánya meghalt, a többinek állapota pedig életveszélyes. Schmulek tegnap este lefekvéskor elzárta a kályhacsövet és ez okozta a szerencsétlenséget.

A kubai lázadás.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti táv.) Madridból jelentik, hogy a spanyol minisztertanács a kubai lázadás ügyében fontos ülést tartott, melynek eredményét titokban tartják, de amelyen a tanácskozás tárgyát valószínűleg a felkelők feltételei képezték.

A tőzsdéről.

Budapest, jan. 11. (A nbecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kötetett buza tavaszra 8.32—33, tengeri május-juniusra 3.88—90, zab tavaszra 5.46—48, repce 11.05—10. A buzakereslet mohó, a malmok azonban tartózkodnak a vételtől; a forgalom 20.000 mm., a készáruk 5—7 krral olcsóbbak.

A lengyel menekült szabad.

Budapest, jan. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sztojalovszky Szaniszló szerzetest, kit az osztrák hatóságok vallásháborítás miatt kiadatni kérték, ma szabadon bocsátották.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Debreczen állomáson f. é. január hó 18-án d. e. 9 órakor.

Arad állomáson f. é. január hó 21-én d. e. 9 órakor.

Budapest, 1897. január hóban.

Az igazgatóság.

Hirdetések.

12104. tkvi sz. 1896.

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróóság mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Zokity Szvetozár t. s. t. gyám által képviselt Zokits Acza, Dragutin, Brankó, Leposzáva, Szmiljanika, Darinka, Marián, Szretya, Mila és Angya kumáni lakosok végrehajtást szenvedők elleni 605 frt 72 kr iránti végrehajtási ügyében a területen levő Kumán község határában fekvő 1119. sz. tkvben foglalt 1950, 2155, 3852, 3933. hrszám alatt foglalt tartalék telek 1572 frt kikiáltási árban a kir. kincstár által bejelentett tulajdoni igény és az ingatlan 1/3 részére özv. Zokity Józsa neje javára, 1/3 részére pedig özv. Zokity Szvetozárné Anicza javára bekebelezett özvegyi jog fentartása mellett 1897. évi február hó 4-ik napján délután 3 órakor Kumán község házában árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsó 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbíróóság tkvi irattárában és Kumán község előljárásiójánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóságnál, 1896. évi november hó 23-án.

Petrik,
kir. aljbíró.

